

Số: 301/BC-BVHXH

Cà Mau, ngày 13 tháng 8 năm 2026

BÁO CÁO

Thẩm tra dự thảo Nghị quyết quy định về cung cấp miễn phí sách giáo khoa cho học sinh, học viên trên địa bàn tỉnh Cà Mau

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15; Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 64/2025/QH15 được sửa đổi, bổ sung bởi Luật số 87/2025/QH15; Công văn số 158/HĐND-TT ngày 28/7/2026 của Thường trực Hội đồng nhân dân (HĐND) tỉnh về việc phân công thẩm tra văn bản trình Kỳ họp thứ 5 (chuyên đề) HĐND tỉnh khóa XI.

Ngày 11/8/2026, Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh đã chủ trì, phối hợp với các Ban HĐND tỉnh tổ chức Hội nghị thẩm tra dự thảo Nghị quyết quy định về cung cấp miễn phí sách giáo khoa cho học sinh, học viên trên địa bàn tỉnh Cà Mau, Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh báo cáo kết quả thẩm tra, như sau:

1. Sự cần thiết và căn cứ pháp lý ban hành Nghị quyết; phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng; vấn đề còn ý kiến khác nhau

a) Sự cần thiết

Ngày 03 tháng 7 năm 2026, Chính phủ ban hành Nghị định số 271/2026/NĐ-CP quy định về miễn phí sách giáo khoa giáo dục phổ thông và miễn học phí, giáo trình môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh tại cơ sở giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp, theo đó lộ trình miễn phí sách giáo khoa cho học sinh trên toàn quốc từ năm học 2029 – 2030; đồng thời, tại khoản 2 Điều 9 quy định các địa phương có khả năng cân đối ngân sách (hoặc xã hội hóa) được khuyến khích thực hiện chính sách miễn phí sách giáo khoa sớm hơn lộ trình nêu trên.

Thời gian qua, tỉnh Cà Mau xác định giáo dục và đào tạo là một trong những lĩnh vực quan trọng trong phát triển nguồn nhân lực và nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân; quan tâm đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị trường học; xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý; đẩy mạnh chuyển đổi số trong giáo dục; chú trọng giáo dục mũi nhọn, phát hiện và bồi dưỡng học sinh có năng lực. Đồng thời, triển khai nhiều chính sách bảo đảm môi trường giáo dục lành mạnh, công bằng và hiệu quả. Tuy nhiên, với điều kiện kinh tế của một bộ phận người dân trên địa bàn tỉnh hiện nay mức thu nhập vẫn còn thấp, nhất là hộ có hoàn cảnh khó khăn, vùng nông thôn, hộ gia đình có nhiều con theo học các cấp học thì việc chi phí mua sách giáo khoa đầu năm học

là gánh nặng về kinh tế, gián tiếp ảnh hưởng đến giáo dục bình đẳng của học sinh. Theo thống kê, năm học 2026 – 2027 toàn tỉnh Cà Mau có khoảng 345.230 học sinh phổ thông (kể cả học viên học chương trình giáo dục thường xuyên cấp trung học phổ thông), trong đó, cấp tiểu học khoảng 157.670 học sinh; cấp trung học cơ sở khoảng 125.600 học sinh; cấp trung học phổ thông khoảng 59.930 học sinh và giáo dục thường xuyên khoảng 2.030 học viên.

Việc xây dựng và ban hành chính sách miễn phí sách giáo khoa cho học sinh trên địa bàn tỉnh sớm hơn theo lộ trình của Nghị định số 271/2026/NĐ-CP có ý nghĩa quan trọng trong xây dựng các chính sách phát triển giáo dục đào tạo khi thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp, nhất là trong điều kiện triển khai thực hiện Nghị quyết số 71-NQ/TW của Bộ Chính trị ngày 22 tháng 8 năm 2025 về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo. Qua đó, góp phần đảm bảo công bằng xã hội, giảm gánh nặng tài chính cho các gia đình có hoàn cảnh khó khăn, đảm bảo điều kiện học tập cho học sinh; đồng thời phù hợp chủ trương, đường lối của Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh tại Chương trình số 03-CTr/TU ngày 31 tháng 10 năm 2025 về thực hiện Nghị quyết 71-NQ/TW của Bộ Chính trị.

Từ những cơ sở, thực tiễn nêu trên việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết quy định về cung cấp miễn phí sách giáo khoa cho học sinh, học viên trên địa bàn tỉnh Cà Mau là cần thiết, phù hợp với chủ trương, chính sách và tình hình thực tiễn địa phương.

b) Căn cứ pháp lý

Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15;

Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 64/2025/QH15 được sửa đổi, bổ sung bởi Luật số 87/2025/QH15;

Luật Giáo dục số 43/2019/QH14 được sửa đổi, bổ sung bởi Luật số 123/2025/QH15;

Luật Ngân sách nhà nước số 89/2025/QH15;

Nghị quyết 71-NQ/TW ngày 22 tháng 8 năm 2026 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo;

Nghị quyết số 248/2025/QH15 ngày 10 tháng 12 năm 2025 của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc thù, vượt trội để thực hiện đột phá phát triển giáo dục và đào tạo;

Nghị định số 271/2026/NĐ-CP ngày 03 tháng 7 năm 2026 của Chính phủ quy định về miễn phí sách giáo khoa giáo dục phổ thông và miễn học phí, giáo trình môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh tại cơ sở giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp.

c) Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

- Phạm vi điều chỉnh:

Nghị quyết quy định chính sách miễn phí sách giáo khoa cho học sinh, học viên (sau đây gọi chung là học sinh) trên địa bàn tỉnh Cà Mau thực hiện các chương trình giáo dục do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành, bao gồm: Chương trình giáo dục phổ thông, Chương trình giáo dục thường xuyên cấp trung học cơ sở, cấp trung học phổ thông và Chương trình xóa mù chữ (sau đây gọi chung là Chương trình giáo dục).

- Đối tượng áp dụng:

(1) Học sinh học tại các cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh Cà Mau bao gồm công lập và tư thục thực hiện Chương trình giáo dục.

(2) Sở Giáo dục và Đào tạo; Ủy ban nhân dân các xã, phường; các cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục thường xuyên trên địa bàn tỉnh.

(3) Các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan

* *Nhìn chung*, dự thảo Nghị quyết đã thể hiện rõ phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng, phù hợp với nội dung quy định cụ thể của văn bản và các quy định có liên quan.

- Về chính sách miễn phí sách giáo khoa:

Dự thảo Nghị quyết quy định học sinh được cung cấp miễn phí một bộ sách giáo khoa theo chương trình giáo dục phổ thông do Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo quyết định sử dụng thống nhất trong toàn quốc để sử dụng trong quá trình học tập tại cơ sở giáo dục. Lộ trình thực hiện: (1) Năm học 2026 - 2027: thực hiện đối với học sinh tiểu học; (2) Năm học 2027 - 2028: mở rộng thực hiện đối với học sinh trung học cơ sở; (3) Năm học 2028 - 2029: mở rộng thực hiện đối với học sinh trung học phổ thông.

Dự kiến tổng kinh phí thực hiện trong 03 năm học trên địa bàn tỉnh hơn 93 tỷ đồng. Nguồn kinh phí thực hiện Ngân sách tỉnh, nguồn bổ sung có mục tiêu từ ngân sách Trung ương (nếu có) và các nguồn kinh phí hợp pháp khác theo quy định của pháp luật. Theo ý kiến cơ quan chức năng, với quy định chính sách và kinh phí thực hiện nêu trên phù hợp với điều kiện của địa phương.

d) Ý kiến đại biểu và những vấn đề còn ý kiến khác nhau

Tại Hội nghị thẩm tra, đại biểu có ý kiến thảo luận, đóng góp như sau:

- Tên dự thảo Nghị quyết dùng cụm từ "*quy định về cung cấp miễn phí*" chưa phản ánh đầy đủ phạm vi điều chỉnh của Nghị quyết; về bản chất Nghị quyết này *không quy định về hoạt động cung* mà quy định *chính sách miễn phí sách giáo khoa*; "*Cung cấp*" chỉ là *một phương thức thực hiện chính sách*, không phải nội dung trung tâm của văn bản. Đó đó, đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu rà soát tên Nghị quyết theo hướng thống nhất với thuật ngữ của Nghị định số 271/2026/NĐ-CP. Cụ thể, đề nghị điều chỉnh như sau: "***Nghị quyết quy định***

chính sách miễn phí sách giáo khoa giáo dục phổ thông cho học sinh, học viên trên địa bàn tỉnh Cà Mau

- Điều 1. Phạm vi điều chỉnh: Đại biểu thảo luận và thống nhất đề nghị bỏ quy định tại khoản 2; chỉnh lý khoản 1 cho phù hợp với tên dự thảo Nghị quyết được chỉnh sửa.

- Điều 2, Đối tượng áp dụng: đại biểu đề nghị bỏ quy định tại khoản 2; bỏ cụm từ “đến việc thực hiện chính sách miễn phí sách giáo khoa theo Nghị quyết này” tại khoản 3.

- Tại Điều 3:

+ Tên Điều 3: Đề nghị bỏ cụm từ “cung cấp miễn phí...”, chỉnh tên Điều thành “*Chính sách miễn phí sách giáo khoa*” để thống nhất với tên Nghị quyết và phạm vi điều chỉnh theo đại biểu góp ý nêu trên.

+ Tại khoản 1, Điều 3: Dự thảo quy định: “*được cung cấp miễn phí một (01) bộ sách giáo khoa...*” chưa thống nhất với Điều 6 Nghị định số 271/2026/NĐ-CP, (theo đó Nghị định quy định học sinh *được miễn phí sử dụng sách giáo khoa thông qua hình thức mượn*). Việc dự thảo Nghị quyết sử dụng cụm từ “*được cung cấp miễn phí*” có thể dẫn đến cách hiểu chính sách là cấp hẳn sách giáo khoa cho học sinh, không phản ánh đúng bản chất của cơ chế thực hiện theo Nghị định số 271/2026/NĐ-CP. Do đó, đề nghị chỉnh lý khoản 1 theo hướng thống nhất với quy định của Nghị định. Cụ thể đề xuất: “*1. Học sinh, học viên quy định tại khoản 1 Điều 2 Nghị quyết này được miễn phí sử dụng thông qua hình thức mượn một (01) bộ sách giáo khoa đầy đủ các môn học theo chương trình giáo dục phổ thông do Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành trong quá trình học tập tại cơ sở giáo dục*”

- Tại khoản 2 Điều 3 và Điều 4: Qua rà soát, phần lớn các nội dung đã được quy định tại Nghị định số 271/2026/NĐ-CP; nếu tiếp tục quy định riêng tại khoản 2 Điều 3 và Điều 4 như dự thảo thì vừa có sự trùng lặp với Nghị định, vừa có nguy cơ không bao quát đầy đủ các nội dung, trình tự thực hiện chính sách theo quy định của pháp luật và không thuộc thẩm quyền của Hội đồng nhân dân tỉnh. Đại biểu thảo luận đề nghị cơ quan trình bỏ nội dung Điều này.

- Điều 5: Đại biểu đề nghị điều chỉnh thành khoản 2 của Điều 3 (theo góp ý của đại biểu nêu trên); đồng thời bổ sung thêm từ “**từ**” vào trước cụm từ “năm học”, viết lại thành: “*a) Từ năm học 2026 - 2027: thực hiện đối với học sinh tiểu học; b) Từ năm học 2027 - 2028: thực hiện đối với học sinh trung học cơ sở; c) Năm học 2028 - 2029: thực hiện đối với học sinh trung học phổ thông*”.

- Điều 6. Nguồn kinh phí thực hiện: Đề nghị diễn đạt ngắn gọn lại cho phù hợp với quy định của Nghị định 271/2026/NĐ-CP và các quy định pháp luật hiện hành có liên quan.

- Ngoài ra, đại biểu còn có một số góp ý về cách trình bày thể thức, câu từ, nhằm hoàn thiện dự thảo nghị quyết.

- Các nội dung đóng góp được cơ quan soạn thảo tiếp thu.

2. Sự phù hợp của nội dung dự thảo Nghị quyết với chủ trương, đường lối của Đảng, tình hình, điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của địa phương

Nội dung dự thảo Nghị quyết phù hợp với đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, đáp ứng yêu cầu thực tế của địa phương.

3. Tính hợp hiến, hợp pháp và tính thống nhất của dự thảo Nghị quyết với hệ thống pháp luật

Nội dung dự thảo nghị quyết phù hợp với những nội dung và nguyên tắc được quy định trong Hiến pháp. Dự thảo nghị quyết được xây dựng trên cơ sở quy định của hệ thống văn bản pháp luật có giá trị pháp lý hiện hành, đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp và tính thống nhất của hệ thống pháp luật.

4. Sự cần thiết, tính hợp lý của thủ tục hành chính, việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số

Nội dung dự thảo Nghị quyết không làm phát sinh thủ tục hành chính, không ảnh hưởng đến phát triển khoa học công nghệ, chuyển đổi số.

5. Nguồn tài chính, nguồn nhân lực; việc phân cấp, thực hiện nhiệm vụ được phân cấp

Kinh phí thực hiện Nghị quyết được đảm bảo từ ngân sách địa phương; nguồn bổ sung có mục tiêu từ ngân sách Trung ương (nếu có) và các nguồn kinh phí hợp pháp khác theo quy định của pháp luật. Vì vậy, các điều kiện về nguồn lực và điều kiện cho việc thi hành Nghị quyết là đảm bảo tính khả thi.

6. Ngôn ngữ, thể thức, kỹ thuật trình bày và trình tự, thủ tục soạn thảo văn bản

a) Ngôn ngữ, thể thức, kỹ thuật trình bày: Thực hiện cơ bản đảm bảo theo quy định tại Nghị định số 78/2025/NĐ-CP ngày 01/4/2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (Nghị định số 78/2025/NĐ-CP); Nghị định số 187/2025/NĐ-CP ngày 01/7/2025 của Chính phủ sửa đổi bổ sung một số điều của Nghị định số 78/2025/NĐ-CP ngày 01/4/2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (Nghị định số 187/2025/NĐ-CP) và Nghị định số 79/2025/NĐ-CP ngày 01/4/2025 của Chính phủ về kiểm tra, rà soát, hệ thống hóa và xử lý văn bản quy phạm pháp luật.

b) Trình tự, thủ tục soạn thảo Nghị quyết:

Trước khi xây dựng nghị quyết, Thường trực HĐND tỉnh đã ban hành Danh mục nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh quy định chi tiết các luật, nghị định và thông tư, làm cơ sở để UBND tỉnh triển khai xây dựng nghị quyết¹.

Trên cơ sở đó, Ủy ban nhân dân tỉnh giao Sở Giáo dục và Đào tạo chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan xây dựng dự thảo nghị quyết, đã thực hiện xây dựng dự thảo Nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh theo quy định, đảm bảo đúng trình tự, thủ tục ban hành Nghị quyết theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 64/2025/QH15 được sửa đổi, bổ sung bởi Luật số 87/2025/QH15; Nghị định số 78/2025/NĐ-CP, Nghị định 187/2025/NĐ-CP và Nghị định số 79/2025/NĐ-CP².

Trong quá trình xây dựng văn bản, cơ quan soạn thảo đã tổ chức lấy ý kiến, nghiên cứu, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo, xây dựng tờ trình, báo cáo giải trình, tiếp thu ý kiến đóng góp dự thảo và các tài liệu có liên quan; đồng thời, đăng tải các tài liệu này trên Cổng thông tin điện tử của tỉnh. Nội dung dự thảo Nghị quyết được Sở Tư pháp tổ chức thẩm định đúng quy trình. Trước khi gửi hồ sơ đến Ban của Hội đồng nhân dân tỉnh thẩm tra, đã tổ chức lấy ý kiến thành viên Ủy ban nhân dân tỉnh. Hồ sơ gửi thẩm tra cơ bản đảm bảo quy định.

Tuy nhiên, nội dung góp ý của Sở Tư pháp, Sở Khoa học và Công nghệ chưa đảm bảo quy định tại khoản 25 điểm b Điều 1 Nghị định số 187/2025/NĐ-CP của Chính phủ: *“Sở Khoa học Công nghệ có ý kiến về việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, Sở Tư pháp có ý kiến về tính hợp hiến và tính thống nhất với hệ thống pháp luật”*; Đồng thời, báo cáo thẩm định của Sở Tư pháp chưa có nội dung thẩm định về việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; sự cần thiết, tính hợp lý của thủ tục hành chính theo quy định tại điểm d, điểm đ khoản 6 Điều 45 Nghị định số 78/2025/NĐ-CP được sửa đổi tại điểm d khoản 26 Điều 1 Nghị định số 187/2025/NĐ-CP của Chính phủ, đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh bổ sung đầy đủ hồ sơ theo quy định.

7. Quan điểm của Ban

Ban thống nhất với ý kiến đóng góp của đại biểu tại điểm d mục 1 của báo

¹ Nghị quyết số 170/NQ-HĐND ngày 15/7/2026 của Thường trực HĐND tỉnh về việc xây dựng Nghị quyết quy định về cung cấp miễn phí sách giáo khoa cho học sinh, học sinh trên địa bàn tỉnh Cà Mau.

² Hồ sơ trình thẩm tra gồm: (1) Tờ trình số 624/TTr-UBND ngày 02/8/2026 của UBND tỉnh; (2) dự thảo Nghị quyết; (3) Báo cáo số 927/BC-STP ngày 27/7/2026 của Sở Tư pháp thẩm định dự thảo Nghị quyết; (4) Báo cáo số 5536/BC-SGDĐT ngày 28/7/2026 của Sở Giáo dục và Đào tạo về tiếp thu, giải trình ý kiến thẩm định; (5) Báo cáo số 5499/BC-SGDĐT ngày 26/7/2026 của Sở Giáo dục và Đào tạo, tổng hợp ý kiến đóng góp, giải trình đối với dự thảo Nghị quyết và các văn bản đóng góp ý kiến của thành viên UBND tỉnh, các sở, ngành, địa phương...; (6) Bản so sánh, thuyết minh nội dung dự thảo; (7) Báo cáo số 5303/BC-SGDĐT ngày 20/7/2026 của Sở Giáo dục và Đào tạo đánh giá thực trạng quan hệ xã hội liên quan đến dự thảo Nghị quyết và danh mục Chủ trương, đường lối của Đảng có liên quan đến dự thảo.

cáo này. Đề nghị cơ quan trình tiếp thu hoàn thiện dự thảo Nghị quyết theo ý kiến thảo luận của đại biểu và kết luận tại hội nghị thẩm tra.

Sau hội nghị thẩm tra, cơ quan trình đã tiếp thu, giải trình làm rõ và hoàn chỉnh dự thảo Nghị quyết theo ý kiến thảo luận của đại biểu tại Hội nghị thẩm tra và theo quan điểm của Ban. Ban Văn hóa – Xã hội HĐND tỉnh nhận thấy dự thảo Nghị quyết (sau khi được hoàn thiện theo ý kiến thẩm tra) được xây dựng có đủ cơ sở pháp lý, đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục đảm bảo theo quy định, đủ điều kiện để trình kỳ họp HĐND tỉnh.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra dự thảo “**Nghị quyết quy định chính sách miễn phí sách giáo khoa giáo dục phổ thông cho học sinh, học viên trên địa bàn tỉnh Cà Mau**”, trình Kỳ họp thứ 5 (chuyên đề) HĐND tỉnh, Ban Văn hóa – Xã hội HĐND tỉnh kính trình HĐND tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Đại biểu HĐND tỉnh;
- TT HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Sở GDĐT; KHCN; Sở Tư pháp;
- Sở Tài chính, Sở Nội vụ;
- Khách mời Kỳ họp thứ 5;
- Lãnh đạo VP Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh;
- Phòng CT HĐND;
- Trang TTĐT HĐND tỉnh;
- Lưu: VT, QT.

**TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Trần Thị Huỳnh Dao